

Zajednička i uporedna analiza zaposlenosti žena u opštinama Tutin, Sjenica, Raška, Nova Varoš, Priboj i Prijepolje

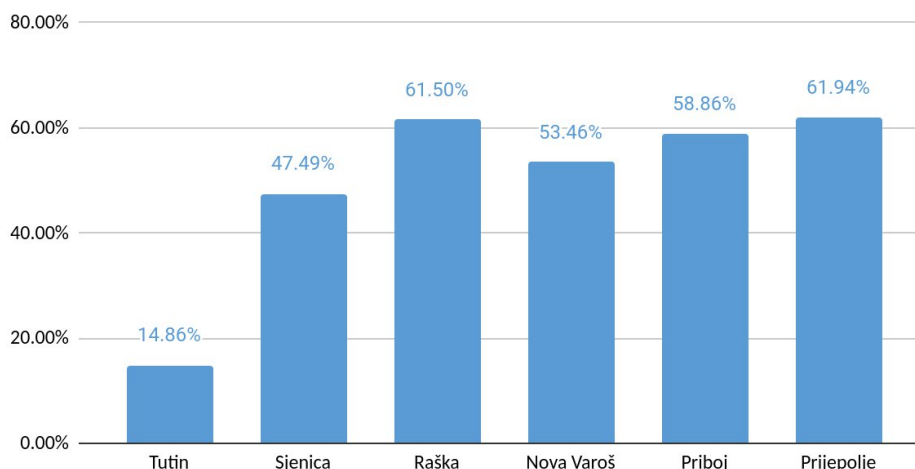
Analiza zaposlenosti žena u opštinama Tutin, Sjenica, Raška, Nova Varoš, Priboj i Prijepolje pruža detaljan uvid u stepen ekonomske aktivnosti žena u ovim sredinama. Prikazani podaci pokazuju značajne razlike u stopama zaposlenosti žena u različitim starosnim grupama i ukazuju na specifične izazove i mogućnosti za svaku opštinu.

Analiza je rađena na osnovu podataka Republičkog zavoda za statistiku koji su dostupni u delu baze Stanovništvo prema ekonomskoj aktivnosti, starosti i polu na linku: <https://data.stat.gov.rs/Home/Result/3104020801?languageCode=sr-Latn>

Tabela 1: Stope zaposlenosti žena u odabranim opštinama (%)

Starosna grupa	Tutin	Sjenica	Raška	Nova Varoš	Priboj	Prijepolje
20–64 godina	14,86%	47,49%	61,50%	53,46%	58,86%	61,94%

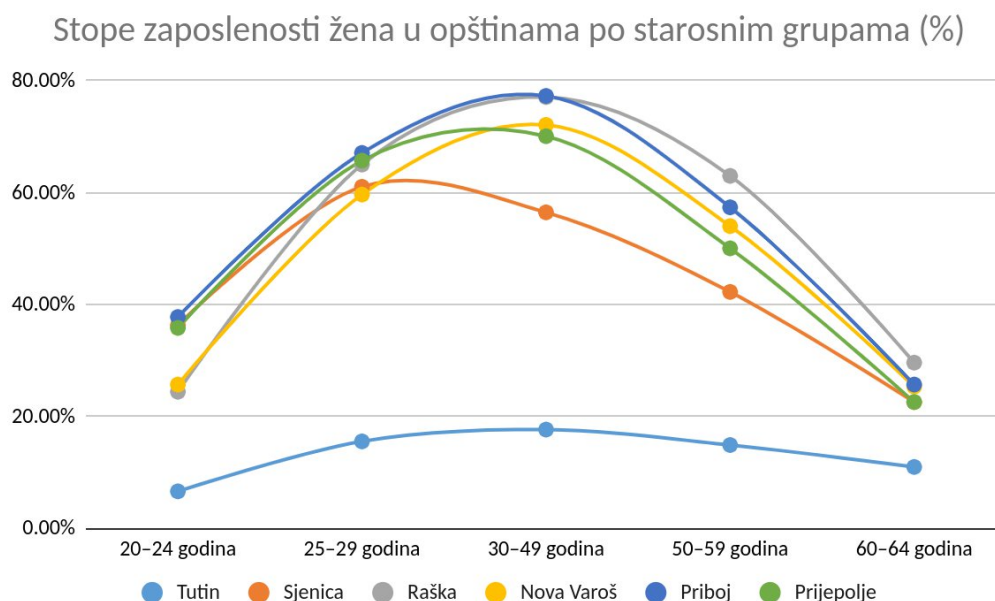
Procenat zaposlenih žena (u ukupnom broju žena 20 - 65 godina) po odabranim opštinama

Analiza po starosnim grupama

Tabela 1: Stope zaposlenosti žena u opštinama po starosnim grupama (%)

Starosna grupa	Tutin	Sjenica	Raška	Nova Varoš	Priboj	Prijepolje
20–24 godina	6,60%	36,31%	24,40%	25,69%	37,76%	35,81%
25–29 godina	15,53%	61,03%	65,00%	59,64%	67,08%	65,70%
30–49 godina	17,64%	56,46%	77,06%	72,09%	77,27%	70,07%
50–59 godina	14,88%	42,24%	62,98%	54,00%	57,36%	50,03%
60–64 godina	10,96%	22,56%	29,60%	25,33%	25,69%	22,56%

1. Zaposlenost mladih žena (20–24 godine)

- **Najveća zaposlenost** u ovoj starosnoj grupi beleži Priboj (37,76%) i Sjenica (36,31%). Ove opštine imaju veće mogućnosti za zapošljavanje mladih žena, verovatno zbog bolje ponude poslova u sektorima usluga i proizvodnje.
- **Najniža zaposlenost** je u Tutinu (6,60%), što ukazuje na nedostatak prilika za mlade žene na tržištu rada. Ovo može biti posledica nedovoljno razvijenog privatnog sektora i ograničene dostupnosti stručnog usavršavanja.

2. Zaposlenost žena od 25–29 godina

- **Raška i Priboj beleže najviše stope zaposlenosti (65,00% i 67,08%),** što sugeriše da žene u ovom uzrastu lakše pronalaze posao.
- **Tutin ponovo ima najnižu stopu (15,53%),** što može ukazivati na društvene i kulturne faktore koji ograničavaju ekonomsku aktivnost žena u ovom uzrastu.

3. Zaposlenost žena od 30–49 godina

- **Najveća zaposlenost je u Raškoj (77,06%) i Priboju (77,27%),** što ukazuje na povoljniju ekonomsku klimu za žene u ovom uzrastu koje su stekle iskustvo i stabilnije radne pozicije.
- **Tutin (17,64%) beleži značajan zaostatak,** što može biti posledica lošije ekonomske infrastrukture i manje razvijenih poslovnih sektora pogodnih za žene.

4. Zaposlenost žena od 50–59 godina

- **Najviša zaposlenost** je u Raškoj (62,98%) i Priboju (57,36%), dok se Tutin ponovo izdvaja sa najnižom stopom (14,88%).

- Starije žene u Tutinu se suočavaju sa značajnim izazovima pri zapošljavanju, što može ukazivati na neadekvatne uslove rada i nedostatak prilagođenih radnih mesta.

5. Zaposlenost žena od 60–64 godine

- Sve opštine beleže nizak stepen zaposlenosti u ovoj starosnoj grupi, s tim što su najbolje pozicionirane Raška (29,60%) i Priboj (25,69%).
- **Tutin i Prijepolje beleže najmanju stopu zaposlenosti (10,96% i 22,56%).**

Ukupna zaposlenost žena od 20 do 64 godine

- **Najviša stopa zaposlenosti u ukupnoj populaciji žena od 20 do 64 godine beleži Prijepolje (61,94%),** što ukazuje na povoljniji poslovni ambijent i veće prilike za rad.
- **Najniža zaposlenost je u Tutinu (14,86%),** gde je ekonomska aktivnost žena značajno niža u poređenju sa ostalim opštinama, što ukazuje na potrebu za ozbiljnim reformama i podrškom ženama na tržištu rada.

Ključni izazovi i preporuke

Izazovi

- **Niska zaposlenost žena u Tutinu,** naročito među mlađim starosnim grupama, što ukazuje na nedostatak mogućnosti za prvo zaposlenje i stručno usavršavanje.
- **Neujednačen ekonomski razvoj** među opštinama, pri čemu Prijepolje, Priboj i Raška beleže znatno bolje rezultate u zapošljavanju žena.
- **Starosna struktura zaposlenih žena** – starije žene imaju značajno nižu zaposlenost, što ukazuje na potrebu za programima za prekvalifikaciju.
- **Nedostatak fleksibilnih radnih modela,** posebno za žene sa porodičnim obavezama.

Preporuke

- **Podrška samozapošljavanju i preduzetništvu žena** kroz subvencije i edukativne programe.
- **Razvoj sektora usluga i zanatstva** koji su tradicionalno pogodni za zapošljavanje žena u manje razvijenim opštinama.
- **Povećanje dostupnosti programa stručnog usavršavanja** i prekvalifikacije za žene, posebno u Tutinu i Sjenici.
- **Poboljšanje infrastrukturnih uslova i dostupnosti vrtića i obrazovnih institucija,** kako bi se omogućila bolja usklađenost poslovnih i porodičnih obaveza.
- **Regionalna saradnja i razmena dobrih praksi** kako bi se primenile uspešne politike zapošljavanja žena iz razvijenijih opština.

Zaključak

- **Prijepolje i Priboj** beleže najviše stope zaposlenosti žena u svim starosnim grupama, što ih čini opštinama sa najvećim potencijalom za zapošljavanje žena.
- **Raška i Nova Varoš** imaju stabilnu zaposlenost žena, ali su potrebni dodatni naponi u segmentu podrške za mlađe žene.
- **Tutin se suočava sa ozbiljnim izazovima** u pogledu zapošljavanja žena i potrebne su hitne mere za unapređenje njihove ekonomske aktivnosti.
- **Sjenica pokazuje srednje rezultate**, ali i dalje postoji značajan potencijal za unapređenje kroz ekonomske i socijalne politike.

Ova analiza jasno pokazuje da je potrebna sveobuhvatna strategija koja bi omogućila bolju ekonomsku participaciju žena u svim analiziranim opštinama, sa posebnim fokusom na opštine sa nižom zaposlenošću.